

Thema-fietsroute IVN De Steilrand

Monumentale bomen in de Gemeente Beesel

Deze fietsroute is tot stand gekomen in het kader van de natuurgidsencursus Midden Limburg 2015-2017 van het IVN. Als stageproject heb ik gekozen voor een fietsroute langs monumentale bomen in de gemeente Beesel omdat een dergelijk thema ontbreekt binnen de vele wandel- en fietsroutes in de omgeving. Als lid van IVN de Steilrand heb ik voor deze themaroute gekozen omdat de deelnemer hierbij een mooi beeld krijgt van de monumentale bomen en hun fraaie omgeving.

U fietst zowel door de bebouwde kom als ook door het mooie buitengebied van de gemeente Beesel. De route is ongeveer 30 km. lang en voert u langs de mooiste bomen van de gemeente Beesel. U fietst langs oude bomen en lanen die allemaal ouder zijn dan 100 jaar en passeert tevens de mooiste landschapselementen van de gemeente. Bijzonder zijn de kapelbomen en oude gebouwen met monumentale bomen. Verder voert de fietstocht langs oude en nieuw aangelegde landschapselementen en beschermde dorpsgezichten. Tijdens de tocht krijgt u voldoende gelegenheid te pauzeren bij picknickplaatsen en horeca.

Start en eindpunt van de route is de parkeerplaats bij de algemene begraafplaats aan de Oude Molenweg te Reuver. Van de route is een korte beschrijving en een plattegrond gemaakt.

U komt langs 17 plaatsen waar monumentale bomen staan. De monumentale bomen zijn aangegeven op de kaart met de hoofdletter **M** en een cijfer.

De bomen die langs de route staan en worden beschreven, zijn zomereik, Hollandse linde, tamme kastanje, paardenkastanje, plataan, Libanonceder, treurberk en beuk.

Routebeschrijving en locaties.

De start is bij de parkeerplaats van de algemene begraafplaats Reuver.

U gaat in zuidelijke richting door de oude eikenlaan **M1**. Deze oude eikenlaan bestaat uit 70 zomereiken die ruim 120 jaar oud zijn. Deze laan heeft een rechthoekige vorm en is geplant langs en achter de voormalige boerderij Klaashof.

Aan het einde van de laan gaat u rechtsaf en volgt de Klaashofweg tot over de rotonde Rijksweg en fietst rechtdoor over de Maasstraat tot aan de Maas. Bij het woonhuis Maasstraat 29 staan twee monumentale Hollandse linden en één tamme kastanje **M2**. De bomen zijn ruim

135 jaar oud. Voordat het huidige woonhuis er stond bevond zich op die plek een boerderij; de Maashof. Die boerderij is in 1878 gebouwd en in 1944 door de Duitsers opgeblazen. De bomen zijn kort na de bouw van de boerderij geplant.

Achter het huis gaat u linksaf en volgt het pad langs de Maas tot aan de T-splitsing bij de bosrand. Bij de splitsing gaat u linksaf de helling op. Na 30 meter ziet u aan de linkerkant een oude tamme kastanjelaan **M3**. Deze laan bestaat nu nog uit 35 tamme kastanjes. Op een oude Tranchotkaart van 1803/1820 staat de voormalige Hoeve de *Weerth* met de laan van tamme kastanjabomen die nog te zien is in het bosperceel. De bomen zijn ongeveer 200 jaar oud.

U gaat aan het einde van de helling linksaf. Volg wandelroute 51 Berkenweg tot aan de bijenschans/dierenpark. Hier gaat u rechtsaf.

Volg de Berkenweg langs het dierenpark en het Schinderspark tot aan het kruispunt. Hier gaat u rechtsaf de Oude Baan op. U volgt de Oude Baan en ziet na 100 meter aan de linkerkant achter het milieustraatje een groep parkbomen. Bij de voormalige Maria Gorettischool aan de Oude Baan staan twee oude witte Paardenkastanjes **M4**. Deze bomen zijn geplant op de speelplaats van de oude school. Deze school werd gebouwd in 1921. De bomen zijn bijna 100 jaar oud.

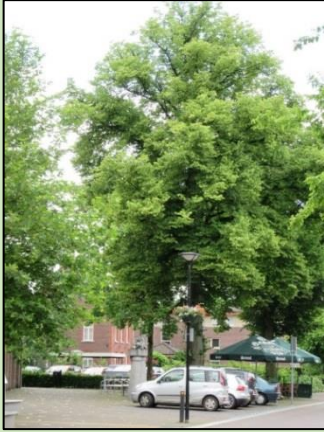

U blijft de Oude Baan-Parklaan volgen in zuidelijke richting tot aan het zebrapad achter de Willem Vliegenlaan.

U neemt aan de linkerkant de ingang van de oude tuin Heilig Hartklooster. Volg het hoofdpad van de kloostertuin waar verschillende oude bomen staan **M5**. Het klooster is gebouwd in 1890 en dient nu als onderkomen voor Stichting WoonGoed 2-Duizend. De tuin is ook in die tijd aangelegd. De meeste bomen zijn ruim honderd jaar oud.

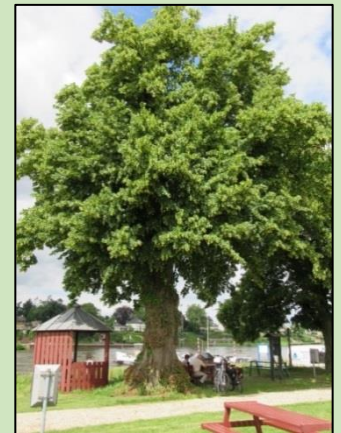
Eén van de vermeldingswaardige bomen die er staan is een oude Libanonceder. Verder staan er o.a. nog resten van een oude paardenkastanjelaan, een zilveresdoorn, een prieelberk, een Araucaria en een Atlasceder. Het park is overdag opengesteld voor publiek.

U volgt het hoofdpad tot bij de uitgang aan de Rijksweg. Hier gaat u rechtsaf en direct na 30 meter weer rechtsaf de Pastoor Vranckenlaan in. Aan de linkerkzijde bij het Christusbeeld en het oude gemeentehuis van Beesel ziet u drie monumentale bomen staan **M6**; een Hollandse linde, een plataan en een witte paardenkastanje. Het plein voor het oude gemeentehuis werd vroeger de Oude Markt van Reuver genoemd en dateert uit de tijd dat het klooster werd gebouwd. De drie bomen zijn ruim honderd jaar oud.

U volgt de Pastoor Vranckenlaan tot achter het huidige gemeentehuis van Beesel. Bij de inrit van de parkeerplaatsen achter het gemeentehuis staan twee Hollandse linden **M7**. Deze twee bomen zijn overgebleven van vier linden die op het schoolplein van de voormalige Sint Lambertusschool stonden. De school maakte plaats voor het gemeentehuis. De bomen zijn rond 1890 geplant en bijna 130 jaar oud.

U vervolgt de Pastoor Vranckenlaan tot aan het kruispunt Heerstraat Kesselseweg en gaat bij het wok restaurant rechtsaf richting veerpont Kessel. U volgt de Kesselseweg tot bij het veerpont. Bij de picknickplaats staat een oude Hollandse linde **M8**. Deze linde stond vroeger bij het oude veerhuis de Schans dat in 1944 gesloopt werd wegens onherstelbare schade door de tweede wereldoorlog. De boom is 130 tot 150 jaar oud.

Volg het pad achter de picknickplaats langs de Maas richting Beesel. Het pad buigt na 500 meter bij de Huilbeek naar links. U blijft dit pad volgen tot aan de T splitsing. U gaat bij de splitsing rechtsaf en volgt de weg door de boomgaarden tot aan een driesprong. U neemt de rechtertak van de driesprong en gaat achter de poel langs naar de vismarkt Ouddorp. Bij de vismarkt staat een oude Hollandse linde **M9**. De linde is \pm 130 jaar oud.

U fietst achter de linde rechtsaf. Na 30 meter ziet u links de oude RK begraafplaats van Beesel. Op deze begraafplaats staat een oude prieelberk **M10**. Het is onbekend wanneer deze boom geplant is. Naar schatting is deze berk ruim 100 jaar oud.

U volgt de weg Ouddorp tot aan de Zandkuilweg en gaat hier linksaf. Volg de Zandkuilweg tot aan de Sint Antoniuskapel. Hier staat een mooie oude Hollandse linde **M11**. De kapel dateert van 1824. De boom is waarschijnlijk kort na de bouw van de kapel geplant en is ruim 190 jaar oud.

Ga achter de kapel linksaf. U volgt de Sint Antoniusstraat en gaat aan het eind rechtsaf. U kunt hier ook een pauze nemen en het mooie centrum van Beesel bekijken. U vervolgt de tocht over de Burgemeester Janssenstraat. Na 100 meter gaat u bij de Bovenste Solbergweg rechtsaf. Aan de linkerkant ziet u de oude Sint Jozefschool. Hier staan drie oude Hollandse linden **M12**. De school is gerestaureerd en er zijn appartementen in gemaakt. De linden staan op de oude speelplaats van de school en zijn 130 jaar oud.

U volgt de weg tot bij poel de Mortel (200 meter) en gaat voor de poel linksaf over het vlonderpad. Bij de poel staan enkele fraaie treurwilgen. Aan het eind van het paadje gaat u linksaf tot aan de Burgemeester Janssenstraat en vervolgens rechtsaf. Volg de Burgemeester Janssenstraat tot aan de Krietheuvel en sla hier linksaf. Aan het einde van de Krietheuvel gaat u rechtsaf de Kerstenbergweg op. Volg de Kerstenbergweg tot aan de Mariakapel. Bij het Bakhei 's kapelletje van O.L.V. van het H. Hart staat een oude Hollandse linde **M13**. De kapel dateert van 1870. De linde is toen ook geplant en is ruim 145 jaar oud.

U volgt de Kerstenbergweg tot aan het kruispunt met de verharde weg Bakhei en gaat rechtsaf. Volg Bakhei tot voorbij de woningen en neem de 1^e onverharde weg rechts de Berkenhutweg. Aan het eind van de Berkenhutweg gaat u linksaf over de Burgemeester Janssenstraat richting Swalmen. Na 300 meter ziet u bij huisnummer 54 een vijftal oude tamme kastanjes staan. **M14**. De kastanjes zijn naar schatting 150 jaar oud.

U volgt de Burgemeester Janssenstraat tot aan het kruispunt Eikenbroeklaan/Rijkelland en gaat hier linksaf. Volg de Eikenbroeklaan tot vlak voor de picknickplaats en ga bij het bord "Limburgs Landschap Beesels Broek" linksaf. Volg Eikenbroeklaan-Hoge Kantweg wr 47 – wr 46 tot aan het einde van de weg. Aan het eind van de Hoge Kantweg staat een oude eikenlaan **M15**. De laan bestaat uit een veertigtal zomereiken. De laan loopt dood tegen de A 73 en behoorde vroeger tot het landgoed Waterloo. De bomen zijn naar schatting 120 jaar oud.

Ga bij het bord Limburgs Landschap Beesels Broek linksaf Turfheierweg. Volg Turfheierweg tot bij de kapel en ga linksaf de Waterloseweg op. Volg de Waterloseweg tot aan de Bussereindseweg en ga rechtsaf. Volg Bussereindseweg tot over de spoorweg en houdt links aan. Volg Bussereindseweg tot aan rotonde met draak en neem 1^e afslag Swalmen rechtsaf. Volg richting Swalmen over tweede rotonde en ga na 500 meter de tweede onverharde weg linksaf bij het bordje Heidenheimseweg 1-2 (tegenover ingang Waterloo). Fiets door de oude beukenlaan **M16** naar Heidenheim.

De gebouwen van het landgoed stammen van 1870. In dezelfde tijd zijn ook de beuken geplant langs de eigen weg naar Heidenheim. De beuken zijn ruim 145 jaar oud.

Aan het einde van de laan (100 meter voor Heidenheim) gaat u rechtsaf.

Vervolgens aan het einde van de weg linksaf Sint Jozefdijk. Na 200 meter linksaf Sint Gerardusdijk.

Einde Sint Gerardusdijk bij Sint Petrushoeve rechtsaf.

Einde weg bij Sint Willibrordusdijk linksaf.

Volg wr 80-wr 53 tot bij kruispunt Muiderdijk en ga hier rechtsaf.

Einde Muiderdijk linksaf over de Prinsendijk naar de Witte Stein.

Achter café de Grens linksaf de Keulseweg op.

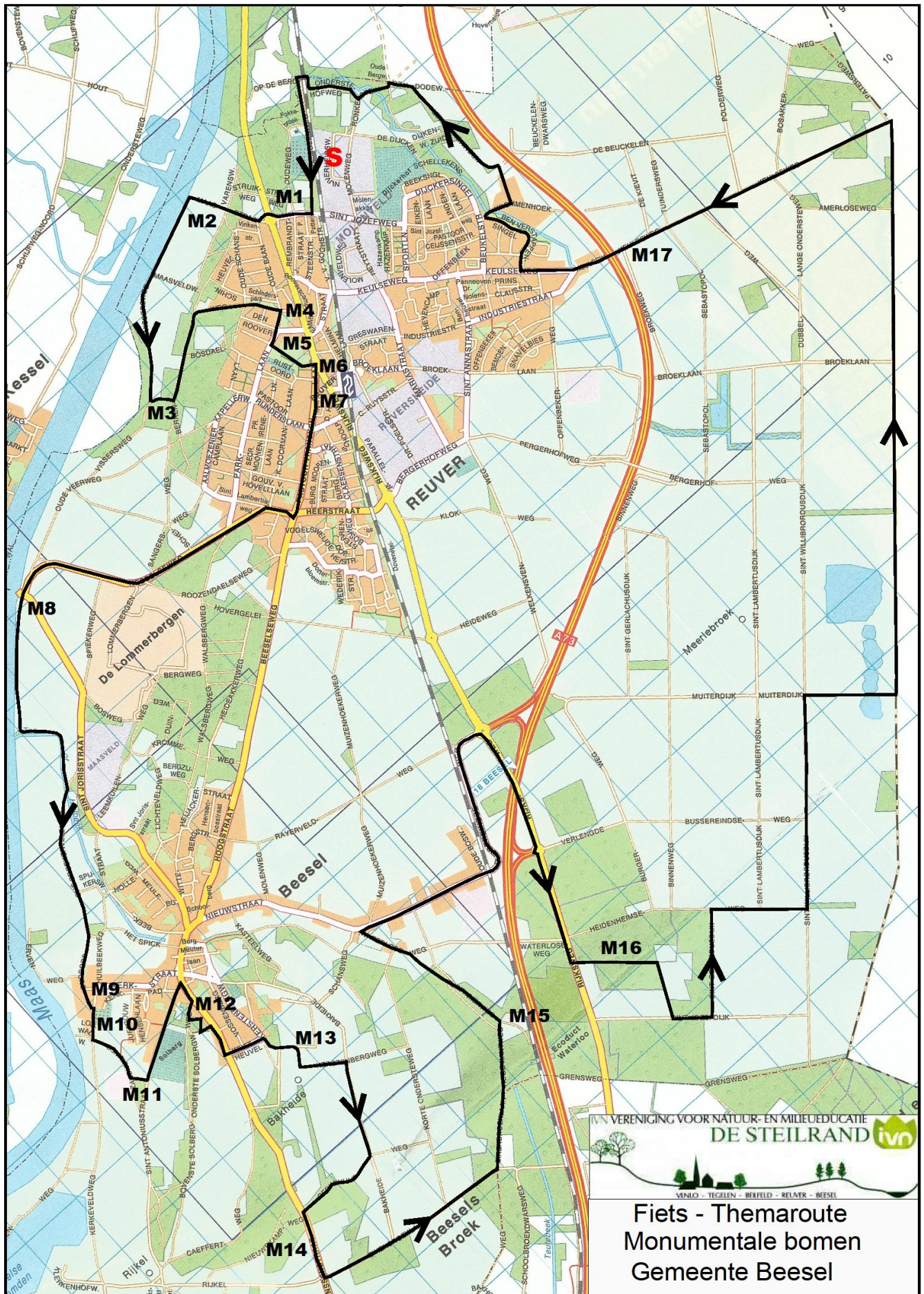
Langs de Keulseweg staan links een 50 tal oude eiken **M17**.

De zomereiken zijn naar schatting 120 jaar oud.

Volg de Keulseweg onder het viaduct door tot in Reuver/Offenbeek en neem de eerste weg rechts Ben Verstappensingel. Volg de Ben Verstappensingel tot de tweede weg rechts en ga direct achter de poel rechtsaf Krommenhoek. Volg Krommenhoek over de Schelkensbeek tot bord FR 99 en sla hier linksaf. Volg Krommenhoek tot Krommenhoekeweg en sla hier linksaf. Volg Krommenhoekeweg tot beschermd dorpsgezicht Ronkenstein en fiets linksaf door Ronkenstein en volg de verharde weg door Ronkenstein. Ga achter Ronkenstein rechtsaf de Onderstehofweg op. Volg Onderstehofweg tot onder de spoorwegtunnel en ga achter de tunnel linksaf. Volg de Oude Molenweg tot het eindpunt bij de algemene begraafplaats Reuver.

Wij danken u voor de getoonde belangstelling en hopen dat u een fijne fietstocht heeft gehad.

Tekst en foto's:
Herman Litjens
IVN De Steilrand

Beschrijving van de soorten.

1 Zomereik (Quercus robur).

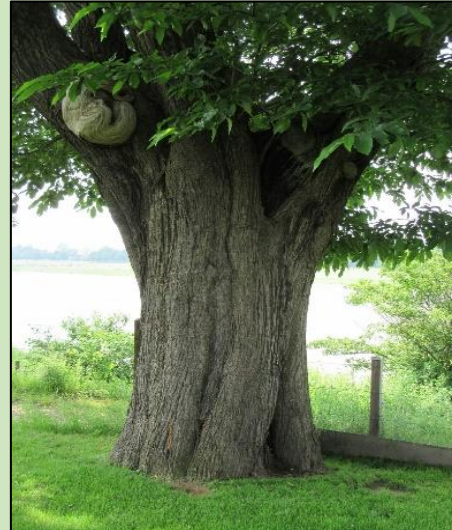
Eiken zijn een geslacht van loofbomen. Tot dit geslacht behoren zowel bladverliezende- als altijd groenblijvende bomen. Eiken zijn hier inheems en komen algemeen voor. Quercus is Latijn voor eik. Eik is een oud-Germaans woord voor boom en verwant aan het oud-Indisch igja dat verering betekent. Quercus is waarschijnlijk afgeleid van de Indogermaanse heilige naam *perkus*, wat vuurbrand of eikenboom betekent. *Robur* betekent hard hout. De eik is een "grand seigneur" onder de bomen. Hij vormt een grote machtige en toch losse kroon die genoeg licht doorlaat voor de groei van andere bomen. Eikenbladeren zijn makkelijk te herkennen aan hun unieke onregelmatig gelobde vorm. In het najaar groeien de vrouwelijke bloemen uit tot de bekende pijpenkopjes die de eikels omvatten.

2 Hollandse linde (Tilia europaea).

Linden zijn een geslacht van loofbomen. Het Latijnse Tilia betekent linde. De naam linde is zo oud dat men niet zeker is van de oorsprong. Linde zou zijn afgeleid van het gebruik van de bast (linda is bindsel), maar mogelijk ook van wikkelen, draaien of winden. De naam kan ook te maken hebben met het zachte hout. Het Griekse tilos betekent bast. De Hollandse linde is een kruising tussen de inheemse zomer- en winterlindes. Zij worden hier al sinds de late middeleeuwen gekweekt. De kroon van een Hollandse linde is zeer fraai en de afstaande takken die eerst naar beneden zijn gebogen en dan weer naar boven groeien, doen denken aan een kandelaar. De linde is dicht bebladerd en sterk vertakt, waardoor ze veel schaduw geeft. De bladeren zijn mooi hartvormig en spits. De linde is een van de weinige bomen die een complete bloem heeft met kelk, kroon, stamper, meeldraden en een schutblad. De bloemen zitten in trossen bij elkaar en bevatten veel honing.

3 Tamme kastanje (*Castanea sativa*).

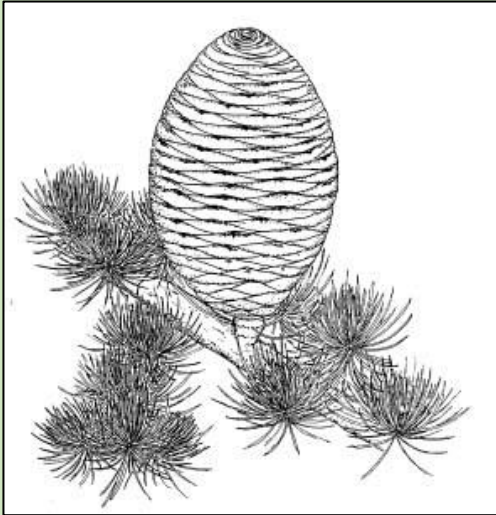
De tamme kastanje is een loofboom uit de napjesdragersfamilie die van nature voorkomt in het Middellands zeegebied. De boom kan een hoogte bereiken van 25-35 meter. Hij heeft een gegroefde, vaak karakteristieke spiraalachtige gedraaide schors. Hij heeft grote gezaagde bladeren en rechtopstaande aarvormige katjes. De katjes bloeien laat in de zomer. Na de katjes verschijnen er stekelige bolsters waarin de noten groeien. Als de bolsters openspringen vallen de noten op de grond en zijn een belangrijke voedselbron voor veel dieren. De tamme kastanje is waarschijnlijk door de Romeinen in Noord Europa terecht gekomen. Tegenwoordig wordt hij hier veel aangeplant voor de smakelijke eetbare noten.

4 Witte Paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*).

De witte paardenkastanje is een grote opvallende boom die tot 25 meter hoog kan worden. Hij heeft handvormige bladeren met vijf tot zeven grote getande bladeren. De witte bloemen met witte en rode vlekjes erin bloeien als bloemkaarsen. Daarna verschijnen de stekelige vruchten met glanzende op noten lijkende zaden. De witte paardenkastanje is een loofboom die oorspronkelijk uit de Balkan stamt en tegenwoordig in heel Europa aangeplant is. De grote kleverige knoppen en de hoefvormige bladlittekens kenmerken de boom als hij kaal is.

5 Libanonceder (*Cedrus libani*).

Het woord *Cedrus* is een verbastering van het Griekse woord “kedros”, waarmee meerdere naaldbomen met geurend hout worden bedoeld.

De Libanonceder komt uit het oostelijk Middellandse zeegebied, Turkije en Libanon.

De Libanonceder is een uit de bijbel bekende boom die van oorsprong in de bergen van Libanon groeide en daar de koning van de bomen genoemd werd.

De *Cedrus libani* is het nationaal symbool van Libanon.

Unieke kenmerken van de echte ceders zijn de altijd groene naalden die in bosjes aan zijloten staan en de tonvormige kegels. Hij kan 20 meter hoog worden en zeer breed met een platte kroon. De takken groeien nagenoeg horizontaal. Deze ceders zijn vanaf de 17e eeuw hier ingevoerd en worden meestal solitair geplant. Het hout is zeer duurzaam en geurt aangenaam.

6 Plataan (*Platanus hispanica*).

In de wetenschappelijke naam *Platanus* bevindt zich het Griekse woord *platos*, dat breed betekent.

Platanus hispanica (synoniem *hybrida* of *acerifolia*) is een kruising tussen de oosterse (*orientalis*) - en westerse (*occidentalis*) plataan en is waarschijnlijk in het Engelse Oxford (1670) gekweekt. Het worden grote en brede bomen tot 35 meter hoog die vaak voor schaduw aangeplant worden. Deze boom groeit in heel Europa. De plataan heeft vijflobbige bladeren, waarvan elke lob driehoekig is en een ruwe getande rand heeft. De bladkleur is aan de bovenzijde helder, glanzend groen en aan de onderzijde bleker. De boomschors is glad, dun en grijsbruin. Door afschilferen ontstaan groenachtige of gele vlekken. De boom heeft bleekgroene twijgen, die later fors en bruin van kleur worden. De plataan is een waardevolle stadsboom die goed bestand is tegen milieuverontreiniging en vrijwel overal groeit. Hij verdraagt snoeien goed en deze boom wordt dan ook veel gebruikt als lei- en knotboom.

7 Prielberk (*Betula pendula* 'Youngii').

De prielberk is een treurvorm die voor het eerst in Engeland gekweekt is rond 1870. Hij is geënt op de ruwe berk op ongeveer 2,5 meter hoogte. Hij heeft een parapluvormige kroon met afhangende takken. De kenmerken van bladeren en takken zijn dezelfde als van ruwe berken. Het is een bladverliezende boom met kleine eironde blaadjes met een dubbel gezaagde bladrand. De takken en schors zijn ruw en bevatten vaak wratachtige lenticellen. Aan de ruwe berk komen zowel mannelijke hangende- als vrouwelijke staande katjes voor. De treurvorm bloeit weinig en vormt derhalve bijna geen vruchten.

8 Beuk (*Fagus sylvatica*).

Het woord beuk komt uit het Sanskriet *Boc* of *Beocce* en betekent zowel boom als boek. In de oudheid werden runetekens gekerfd in de beukenschors hetgeen de woorden boom en boek verklaart. Het Duitse woord *Buchstaben* is hiervan afgeleid.

Het Latijnse woord *Fagus* vindt zijn oorsprong in het Griekse woord *Phagein* dat eten betekent en waarschijnlijk op de eetbare vruchten duidde. Beuken kunnen grote bomen worden tot 30 meter met een brede dichte kroon. De beuk komt vooral in zuid- en midden Europa voor en tot Zuid Scandinavië in het noorden. Beuken hebben een gladde grijze schors. De twijgen zijn glanzend geelbruin. Het blad is meestal eirond en golvend glad en vier tot tien cm. lang.

De katjes verschijnen gelijk met de bladeren, de mannelijke talrijk en hangend en de vrouwelijk katjes zijn onopvallend. Samen met de eik en de tamme kastanje behoort de beuk tot de napjesdragers.

Tekst en foto's: Herman Litjens, IVN De Steilrand